

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris D. Hludowici Blosii Abbatis Lætiensis Ordinis S. P. N. Benedicti Tomus Posterior Margaritum Spirituale

Blois, Louis de

Monasterii Campidonensis, 1672

Cap. I. Vnde debeat incipere, qui Deo cupit ex animo servire.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45885](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45885)

SPECULI SPIRITUALIS

CAPUT I.

Unde debeat incipere, qui Deo cupit ex animo servire.

§. I. Fundamentum vite spiritualis est COGNITIO DEI ET SUI.

1. De Deo igitur reverenter sentiendum, ut timeatur, honoretur, ametur.
2. Et propter ipsum beneplacitum ab omni peccato abstinendum.
3. De teipso, agnosce cur sit in hoc mundo collocatus: nempe ut hinc Deo fideliter servias, & postea ipso fruaris perpetuo in cælo.

§. II. Dei cognitio habenda est secundum FIDEM VERAM & illibatam.

1. Itaq; perseverandum in fide Orthodoxâ sub obedientia Ecclesie Catholice, ejusq; in terra suprema capitis, Pontificis Romani.
2. Extra hujus Ecclesie communionem nullus poterit salvari, quantumvis aliquis iuste vivere, & pie mori videatur.
3. Milites igitur moriendum potius, quam ab hac Ecclesia fide verbo vel signo in ulla re discedendum.
4. Nihil prorsus consortij cum diabolo, magni aut fortilegi habendum.

§. III. A teipso exige primò & præ omnibus INNOCENTIAM VITÆ.

1. Etenim illi studendum sedulo, quia nihil inquinatum intrabit in cælum.
2. Ad eam necessaria est conscientia mundatio per contritionem, & confessionem Sacramentalem.
3. Qua pura & integra debet esse de omnibus peccatis mortalibus;
4. Non sit autem scrupulosa, vel anxiosa;
5. Nec opus est in ea omnia venialia detegere.
6. Ea semel peccata, completaq; satisfactione, de reliquo servendam est conscientia.

§. IV. Accedat etiam SPES HUMILIS & magnanima.

1. Pia enim in Deum fiducia ipsius bonitatem glorificat;
2. Sicut contra, nimia distantia inhonorat.

3. Non tamen hinc ad griseum presumptionis prolabendum est:

4. Nam inter desperationem & presumptionem media incedit humilis fiducia, ad quam nos dulciter animas sacra Scriptura.

§. I. COGNITIO DEI ET SUI.

AMICE charissime, moneo, horror, & rogo te, ut timeas, honores, atq; diligas Dominum DEUM tuum, Patrem & Filium, & Spiritum sanctum, unum in substantia, trinum in personis. Ipse enim est omnipotens, immensus, æternus, cellissimus, incommutabilis, incomprehensibilis, summè justus, summè sanctus, summè sapiens, summè bonus, summè suavissimus. Ipse fecit è nihilo cælum & terram, & omnia quæ cælo terraque continentur. Ipse omnes mortalium omnium non solum actiones, sed etiam cogitationes atque affectiones videt, perfecteque perspectas habet: cognoscit omnia præterita, præsentia, & futura. Hominum amantissimus est, & in hac vita unicuique benefacere non cessat. Unde meritò illi timor, honor, & amor exhibendus est.

Cave sedulo, ne peccando injuriam ei irroges. Etiam si consentiendo alicui peccato, posses te ipsum & plurimos alios à morte eripere, nullo tamen modo deberes peccato consentire: neque enim licet facere mala, ut eveniât bona; & nimis absurdum foret,

F f

pro

De Deo sentiendum in bonitate cum timore, honore, amore.

2. Eiusque gratia peccatū abstinendum.

Rom. 1.

SPYCU-
LUM SPI-
RITUA-
LE.

pro utilitate creaturarum (quæ comparatæ Deo, quasi nihil sunt) scienter ac deliberatâ voluntate offendere Creatorem, qui est bonum infinitum. Sanctus Dei timor hominem incessanter commonefacit, ut à peccatis absteat, ac *sobriè, iustè & piè vivat in hoc seculo.*

3.
Cogites
homo se
& finem
suum, ob
quem à
Deo con-
ditus est.

Cogita seriò, te ad hoc à Deo creatum esse, animamque ratione præditam & immortalem accepisse, ut hic Deo obedias, eumque ames; & ei obediendo, beneque vivendo, tandem illum in cælo clarè videas, atque ipso fruaris in æternum. Si enim diligenter à malo declinaveris, & bonum feceris, si Deum fideliter colens, in pietate vitam hanc finieris; feliciter pervenies ad cælestem beatitudinem per passionem & merita Jesu Christi.

§. II. VERA FIDES.

1.
Sub Ec-
clesia Ca-
tholica
obedien-
tia.

Retine firmiter Orthodoxam fidem, credens sine aliqua hæsitacione omnia quæ canonicæ & sanctæ Scripturæ ab Ecclesiæ receptæ complectuntur, & quæ Spiritus sanctus credenda nobis revelat pronuntiatque per Ecclesiam. Ipsi Catholicæ Ecclesiæ humiliter obtempera, etiamsi non nullos pastores in ea non rectè vivere conspicias. Nam Dominus Jesus in Evangelio loquens de pastoribus malè quidem viventibus, sed bona docentibus atque præcipientibus, ait: *Quicumque dixerint vobis, servate, & facite: secundum opera verò eorum*

Matth.
23.

nolite facere. Qui contemnit Ecclesiam, quæ est corpus Christi mysticum, contemnit & caput Ecclesiæ, videlicet Christum: què admodum ipse verbis suis apertissime ostendit, dicens: *Qui vos audit, me audit: & qui vos spernit, me spernit.* Huic universali & Apostolicæ Ecclesiæ, quam S. Paulus columnam firmamentumque veritatis appellat, summus Pontifex beati Petri Successor præest in terris ex ordinatione Domini.

Extra hanc Ecclesiam, quæ unica est, extra hanc arcam Noë, nullus omnino salvatur. Licet verò in ea sint non solum boni, sed & plurimi mali, qui graves abusus graviaque peccata impudenter committunt: (ipsa enim est arca continens hic non tantum solida grana, verum etiam steriles levesque paleas cum granis,) manet tamen veritas in illa. Nam Spiritus sanctus fideles ibi docet, illuminat ac regit: eidemque Ecclesiæ donat veram divinarum Scripturarum intelligentiam. Itaque certissimum est, eos omnes, qui opinionem aliquam Romanæ Catholicæque Ecclesiæ contrarium tenent, & defendunt, atque ita sese ab illius unitate separant; si pertinaces in hæresi aut schismate vitam finierint, æterna supplicia in inferno luituros, quamlibet iustè alioqui hic vivere videantur. Planè, hæretici atque schismatici, etiamsi modesti, benigni, sobrii & casti admodum appareant; etiamsi largiffi-

mas

Est bñ
moralis
ter ali-
quis ve-
vat.

SPECU-
LUM SPI-
RITUA-
LIS

mas eleëmofynas pauperibus tri-
buant; etiamfi affiduè Deum o-
rent, & in precibus suis compun-
cti multas lacrymas fundant; e-
tiamfi vitam maximè rigidam
ducant, & mira opera patrent;
etiamfi corpora sua morti prom-
ptè intrepideque obijciant: quia
tamen superbi sunt, & Scripturas
sacras falsis expositionibus per-
vertunt, unicitatemque Ecclesiæ
scindunt, veram charitatem ha-
bere non possunt. Deus eos abo-
minatur, & à regno suo tamquam
gravissimos hostes repellit: nec
umquam ipsi salutem consequen-
tur, nisi humiles obedientisque
facti, subsiciant se matri Eccle-
siæ, ac pravas opiniones suas de-
ponant. Perhite igitur (ut di-
ctum est) in recta, Christiana &
vera fide; credens absque simula-
tione quod Catholica credit Ec-
clesia, & exercens quod illa piè
exercet.

3.
In hac, et
go Eccle-
sia fide
perseve-
randum
& mori-
endum.

Mar. 5.

Luc. 22

Si in eam veneris necessitatem,
ut vel ipsam Orthodoxam fidem
negare, vel tormenta subire, mor-
temque oppetere cogaris: tu po-
tius millies (si fieri posset) more-
re, quàm ut aliquod impiæ abne-
gationis verbum aut signum e-
das. Nam si fidem sive Christum
negaveris, negabit & Christus te
coram Patre suo; nisi peniten-
tiam agens respueris, sicut respu-
it sanctus Petrus, qui post trinā
negationem flevit amarè. Quod
si pro recta fide & veritate humi-
liter mortem pertuleris, beatus e-
ris. Tales Dominus Jesus in E-

vangelio securos facit, dum di-
cit: *Nolite timere eos qui occidunt* Matt. 10.
corpus, animam autem non possunt
occidere. Itemque: *Capillus de ca-* Luc. 21.
pste vestro non peribit: in patientia
vestra possidebitis animas vestras.
Et rursum: *Qui perdidit, inquit,* Matt. 10.
animam suam propter me, inveniet
eam.

Superstitiosas observationes, 4.
omnemque usum magicæ vel di- Supersti-
vinatoriæ artis execrere. Num- tiones &
quam remedium aut consilium a- omnia
liquod à fortilegis maleficisque fortilegia
petas: sed semper refuge ad Do- ac male-
minum Deum tuum, & ipem tuā ficia fu-
in eo colloca, ei que innicere. Au- gienda.
di ipsum in Deuteronomio di-
centem populo suo: *Non invenia-* Deut. 18.
tur in te qui ariolos sciscitetur, nec
sit maleficus, nec incantator, nec qui
pythones consulat, nec divinos: om-
nia enim hec abominatur Dominus.
Gentes, augures & divinos audiunt:
tu autem à Domino Deo tuo aliter
institutus es. Hæc ibi. Profectò qui à
talibus remedium vel consilium
petit, is ad diabolum, Deo dere-
lictò, se confert.

§. III. INNOCENTIA VITÆ.

Vita diligenter omnem ini- I. 1
quitatem, audiens attenta mente 1. Cor. 6
Paulum Apostolum, qui serid ad- Postulat
modum & cum magno verbo- omni-
rum pondere ait: *An nescitis, quia* dam pu-
iniqui regnum Dei non possidebunt? ritatem,
Nate errare: neque fornicari, ne- cum nihil
que idolis servientes, neque adulte- impurum
ri, neque molles, neque masculorum in celum
concupitores, neque fures, neque a- admit-
vary, neque ebriosi, neque maledici, tur.

SPRELL-
LUM SPI
RITUA-
II.
Gal. 5.

neque rapaces, regnum Dei posside-
bunt. Et iterum, *Manifesta sunt*,
inquit, opera carnis, quae sunt, for-
nicatio, immunditia, impudicitia,
luxuria, idolorum servitium, venesi-
cia, inimicitia, contentiones, amu-
lationes, ira, rixa, dissensiones, secta,
invidiam, homicidia, ebrietates, co-
messationes, & his similia: quae, pra-
dico vobis, sicut prae dixi, quoniam
qui talia agunt, regnum Dei non
consequentur. Hucusque verba
Pauli. Omnino damnabuntur

Math. 3.
& 25.

qui talia agunt, nisi per veram
poenitentiam atque emendatio-
nem Deo reconcilientur. In tre-
mendo iudicio, quando per munda-
bitur area Dominica, & paleae
à tritico separabuntur, Christus
eis dicitur, *Ite maledicti in ig-
nem aeternum. Tu horum verbo-
rum memor sis.*

2.

Conscien-
tia autē
puritatis
est per
poeniten-
tiam ritē
procuran-
da.

Jam ut puritatem conscientiae
adipiscaris, intusque illumineris,
revoca ad memoriam quemad-
modum offenderis Deum, teque
neglexeris, in verbis, actibus, de-
sideriis, cogitationibus, tui im-
mortificatione, affectusque im-
puritate, & in illis omnibus, quae
iniquè vel inordinatè admittuntur,
quaeque à sancta charitate
dissentiant, & gratissimae Dei vo-
luntati repugnant. * Explora

* Obser-
vandi
sunt hic
ad utili-
tatem pra-
xim, va-
rii actus
verae &
pecca-
torū de-
lectiva
sontri-

teipsum, & discute quantum me-
minisse potes: acti tibi ipsi displi-
cens, vociferare in corde tuo cum
Publicano, dicito: *Deus propitius
esto mihi peccatori. Peccavi Domi-
ne, peccavi: miserere mei. Tantius
est numerus & tam multiplex va-*

rietas culparum mearum, ut tibi soli
Deo meo perfectè cognita sint. *Igno-
sce mihi. Ablue faciem ani-
mae meae à cunctis sordibus, & ex-
orna eam gratia tua, donans mi-
hi bonam voluntatem.* Ad hunc
modum attende & judica teip-
sum: ad hunc modum ingemisce
coram Patre tuo caelesti, cui pro-
prium est misereri semper & par-
cere. Doleas purè ad gloriam Dei:
& iniquitates tuae idèd potissimè
tibi displiceant, quod eas Deo di-
splicere, honoriq; & beneplaci-
to ejus contrarias esse intelligis.
Magis pondera insuriam quam
Deo intulisti, quam poenas quae
commeruisti.

Deinde humiliter, integrè, sin-
cerè, nude, apertè, paucisque ver-
bis confitere ipsa peccata tua etià
coram idoneo Sacerdote, vices ac
locum Dei obtinente, qui aucto-
ritatem habeat te absolvendi. Si
libet confiteri cunctas graves cul-
pas atque offensas quas te ab in-
fanta admisisse meministi; * ubi
semel hoc egeris, satis est, & aeter-
nae Dei veritati sufficit: licet non
nulli pii inveniantur, qui plus
quam semel id faciant. Omnino
expedit, ut quia quotidie offen-
dis ac maculas contrahis, crebrò
etiam teipsum coram Sacerdote
expurges.

Sed rejice superfluos atque in-
anes scrupulos: hi enim illumi-
nationem internam prohibent, &
conscientiam, quam fide, spe &
charitate ornatam esse oportet,
formidine, anxietate, privatoque
amore

tionis
Luc. 11

De his
mitis
perfici
Cassio-
nem in
crano-
talem

* Sc-
rentia
de Co-
fessio-
num in
ratione

40
Scrupal-
post Con-
fessionem
rejectione
di,

SPECULUM SPIRITUALIA
 amore deveniunt. Si post Confessionem ut oportet perfectam, remorsus adhuc remanent, patienter cum humili resignatione ferendi sunt; & propter illos confessio hujusmodi leviter iteranda non est.

5. Itaque non eris nimis anxius, neque perturbaberis, si forte non omnes veniales culpas in confessione expressisti; t̄ nam tales generaliter exposuisse satis est, cum mortalia dumtaxat peccata, & ea de quibus dubium est utrum mortalia sint, expressè ac distinctè ex præcepto atque necessitate confiteri coram Sacerdote obligemur. At, coram Deo ipsas veniales culpas seridè cōfiteri debemus, quæ multis modis delentur: puta contritione, Dominicæ Orationis prolatione, gravamine aliquo propter Deum perlato, Aquæ benedictæ asperzione, genuflexione, gemitu, rursione pectoris, &c. * si talia piè & religiose fiant. Utile tamen animæ & Deo gratum est, ut homo accuratè etiam leuiorens offensas coram Sacerdote confiteatur atque exprimat: sed (sicut diximus) inanes scrupuli rejiciendi sunt.

6. Sanè cum te peccasse jam pœnitreat, & doleas quod umquam Deum offenderis, proponasque deinceps illi servire, & eum amare.

+ Hanc communem & veram de venialibus peccatis, quod sint sufficiens sed non necessaria materia Sacramenti Confessionis, doctrinam cum Doctoribus Theologiæ ac Casuum Conscientiæ tenet & approbat Synodus Tridentina sess. 14 cap. 4.

re, atque delicta tua ritè confessus sis: bono animo esse, pacemque cordis habere debes. Fac igitur & explè diligenter id quod tibi à Sacerdote fuit injunctum: ac confessionis virtuti divinæque promissioni fidem adhibe. Crede Domino, qui Sacerdotibus confessiones legitimè recipientibus, dicit: *Quæcumque solveritis super terram, erunt soluta & in celo.*

§. IV. SPES MAGNANIMA.

Spera in Dei benignitate ac misericordia. Jam enim, quia te ipsum congrua contritione, confessione, & satisfactione expurgasti, Deo reconciliatus es, etiam si tu solus omnes omnium hominum iniquitates & transgressionis perpetrasses. Ipse jam te, recepit in gratiam, & peccata præterita quæ condonavit, posthac tibi nec imputare, nec improperare vult. Ita ea texit, ita delet, (si vera, sancta ac divina fuit pœnitentia tua,) quasi numquam admissa fuissent. Sed oportet te deinceps in bona piaque vita persistere, & quando ex infirmitate laberis, mox resurgere. Deus tuus liberalissimus Rex est, omnia debita tua, quantumcumque magna sint, libentissimè remittit: omnipotens medicus est, omnem morbum, quantumlibet gravem & inauditum, dicto citiùs in anima tua curat. Exemplo tibi sunt David Rex, Maria Magdalena, latro in cruce, & alii innumeri. Ita enim facile Deo est plurimis mortalibus culpis veniam dare, sicut

Mat. 18.

17
 Humilis fiducia peccatoris penitentis ut titus est peccator, & gratia est Deo.

2. Rego 12.
 Luc. 7.
 Luc. 23.

SPECU-
LUM SPI-
RITUA-
LE

vni. Et gratum illi valdè est, ut sic de eo sentias, utque dicas humiliter: *Domine Jesu, ego confido de immensa bonitate tua, quod me nunquam perire fines, quem creasti ad imaginem & similitudinem suam, ingentiq; labore redemisti.* Licet multa nimis sint peccata tua, collata tamen infinitæ Dei misericordiæ, quid sunt?

2.
Ansid-
rum ad-
versus
diffiden-
tiam &
peccatori
pernicio-
sam &
Deo in-
gratam.

Nonnulli nimis modicæ fidei homines propter mala quæ commiserunt, vel propter diras tentationes quibus satanas eos diverberat, de spe salutis suæ decidunt: putantes, conscientias suas ita obligatas & irretitas esse, ut Deus eis subvenire aut nolit, aut nequeat. Implacabili metu mirè agitantur, & omnia quæ faciunt, Deo displicere, seque jam perditos ac damnatos esse credunt. Error iste grandis ac permolestus est, cui qui consentit, Deum maxime inhonorat. Vult & potest Deus cuilibet homini verè contrito ignoscere, eumque ab omni salutis impedimento (qualecumque etiam illud sit) eripere ac liberare. Nisi peccatori converso veniam dare vellet, non ejus conversionem tam patienter expectasset, nec ei contritionem bonamque voluntatem dedisset, sed eum peccantem æterna damnatione punivisset, juxta iniquitatum commissarum exigentiam. Permittit quidem nonnumquam, ut fideles servi atque electi amici sui desperatione vel aliis horrendis planeque infernalibus tentationibus pulsentur ac longo di-

vexentur tempore: sed hoc ex ingenti erga eos amore facit, protegens interim illos ac sustentans ne deficiant.

Multi tamen malè attendentes magnitudinem misericordiæ Dei, perdunt animas suas, dum non corrigunt iniquam vitam suam, sed dicunt, si non lingua, saltem factis: *Quare non faceremus quod volumus: nam quandoquidem conuertemur ad Deum, ignoscet nobis Deus, & remittet omnia peccata nostra.* Sed heu! tales & longam vitam & veram poenitentiam sibi promittentes sæpè justo judicio DEI neutram obtinent, & in peccatis suis moriuntur.

Quinam autem fieri potest, ut is qui sese corrigere paratus est, desperet de benignissima Dei pietate? Deus enim per Prophetam suum dicit: *Cum averterit se impius ab impietate sua, quam operatus est, & fecerit judicium, & justitiam, ipse animam suam vivificabit. Omnium iniquitatum ejus, quas operatus est, non recordabor: in justitia sua, quam operatus est, vivet. Numquid voluntatis meæ est mors impij, & non ut convertatur à viis suis, & vivat? Rursum ait: Numquid oblivisci potest mulier infantem suum, ut non misereatur filio uteri sui? Etsi illa oblita fuerit, ego tamen non obliviscar tui. Ecce in manibus meis descripsi te. Et iterum ita loquitur: Numquid mihi difficile erit omne verbum? Itemque ait: *Delevi ut nubem iniquita-**

SPECULUM SPIRITUALIUM. Ibidem. 1.

tes tuas, & quasi nebulam peccata tua. Ac rursum, Lavamini, inquit, mundi estote, auferite malum cogitationum vestrarum ab oculis meis: quiescite agere perversè, dissite benefacere. Si fuerint peccata vestra ut coccinum, quasi nix dealbabuntur: & si fuerint rubra quasi vermiculus, velut lana alba erunt.

His & compluribus aliis similibus sententiis Deus, qui neminem perire cupit, te in Scripturis sanctis consolatur, ut clementissimæ bonitati ipsius confidas. Confide igitur, ô homo bonæ voluntatis, confide in misericordia Dei tui, etiamsi mox post correctionem vitam inchoatam ex hoc mundo emigrare debeas. Sicut enim Evangelium testatur, illi quoque denarium beatitudinis æternæ accipiunt, qui unicâ tantum horâ laboraverunt in vinea; id est, qui justè & piè modico admodum tempore vixerunt: & beati pronuntiantur à Domino etiam hi, qui in tertia vigilia, hoc est in senectute, parati inveniuntur. Si verò non statim postea quàm ad Deum conversus & reversus es, evocaris ex hac vita, constanter persevera in sancto proposito, & timore Domini.

CAPUT II.

Virtutes quadam, quibus se perpetuò exercere debeat homo Christianus.

§. I. PATIENTIA.

1. Deum in itinere conversionis delictis tranquilla paci condire solet, sed afflictionibus probat proficiens & provectior.

2. Patienter itaque & lasanter crux à DEO imposita toleranda est.

3. De manu enim ejus nihil provenire potest, nisi in utilitatem nostram.

§. II. RESIGNATIO.

1. Humilia te, & omnino nihil te esse ex animo agnosce.

2. Proprii sensus obstinationem, & omnem pertinacem contentionem fuge.

3. Te ipsum, omniaq; judicia ac desideria sua plene in Dei voluntatem resigna.

§. III. OBEDIENTIA.

1. Ejus meritum immansum.

2. Inobedientia secreta exemplum.

3. Reprehensiones tibi illatas suaviter perfer.

§. IV. FUGA VANÆ GLORIÆ.

1. Non cupias hominibus placere, sed soli Deo.

2. Vilibus propter Christum contentus esto.

3. In itinere tentationis vana gloria statim acriter repugna.

4. Humilitas virtus celisum, philantia propria diabolorum.

§. I. PATIENTIA.

ET ut omni reliquo vitæ tuæ tempore pœnitentiam DEO gratissimam agas, tolera miti ac mansueto corde adversa & incommoda omnia quæ tibi ejus permisso eveniunt, atque à creaturis inferuntur. Solet Dominus hominem ad se conversum in initio quidem multis consolationibus exhilarare, offerens ei pœnè assiduè lac spirituale & candidum panem gratiæ: sed postea, subtractâ hâc suavissimâ escâ, cibum solidum ac panem atrum illi porrigit, jamque eum per viam admodum inamœnam, difficilem & tenebrosam ducit, exercetque illum tribulationibus diuturnis atq; angustiis ineffabilibus; aded ut hujusmodi homo videatur sibi prorsus à Domino derelictus abjectusque, & quodammodo satanæ traditus. Interim etiam gravi-

1. In itinere conversionis delictis, progressum subinde amaritudinibus condire solet Deus.

Matth. 20.

Luc. 12.